

Maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu „Tuuleenergeetika“ avalik arutelu

Käina

12. 12. 2012

Algus kl 16.05

Juhatas: Aare Villu Kattel

Protokollis: Urve Pill

1. Aare- Villu Kattel, sissejuhatus

Ettepanekud tulid viimasel kahel päeval, mõned ka viimasel tunnil. Järgmine avalik arutelu toimub 21. jaanuaril 2013. A. Kuid täna toimub planeeringu KSH arutelu.

2. Maavanem Riho Rahuoja.

Vaadates tagasisidet, mis planeeringule saabus – see oli väga emotsionaalne, ettepanekuid oli palju, vastame kõigile. Kaalun igat oma otsust väga põhjalikult, kõik otsused peavad olema kasulikud Hiiumaale. Ma ei tea, kumb otsus on õige 20 aasta pärast – kas planeeringu kehtestamine või mittekehtestamine.

Maakonnaplaneering annab võimaluse, iseasi kas neid kasutatakse ära või ei.

Maakonnaplaneering ütleb, et kui keegi kunagi tahab siia elektrituulikuid püstitada, siis selle jaoks on see ainuke koht, mujale neid teha ei tohiks.

Kirjadest kumab läbi usalduskriis – me ei julge kellelegi mitte mingit võimalust anda, sest me arvame, et seda kasutatakse kurjasti ära. Ma tahaks loota, et see ei ole nii.

3. Kuido Kartau- planeeringu tutvustus.

Eesmärk oli välja töötada üldised põhimõtted, leida alad ning põhimõttelised liinide asukohad, leida võimalikud kompensatsioonimehhanismid.

Täna on üldine konsensus Euroopas, et kliimamuutustega tuleb tegeleda, sellest üks meede on taastuvenergeetika.

Planeering vajalik et suunata arendajate impulsiivseid planeeringuid.

Planeering käsitleb elektrituulikuid võimsusega üle 500 MW ja kõrgusega maksimaalselt 250m (koos labadega). Nii kõrgeid tuulikuid praegu olemas ole kuid me ei taha, et planeering väga ruttu vananeks. Planeering püüab nähtava tehn. arengu raames anda võimaluse. Lubatav müratase on 110 dB.

1:100 000 on maakonnaplaneeringu mõõtkava.

40 dB on Eestis õine müranorm. Teatud tingimustes on see garanteeritud 500m kaugusel. 500m on piisav ühe tuuliku puhul. Teistes maakondades on kokku lepitud kaugus 1 km, Hiiumaal 2 km.

848 ha on arendusala pindala Hiiumaal, kokku 4 maakonnas 8859 ha.

Arendusala ümber on arenduspiirkond, mida täpsustatakse järgnevate planeeringute raames.

Hiiumaal on käsitletud (pisut täpsemalt kui teistes 3 maakonnas) juurdepääsuteid ja liitumist.

Kompensatsioonimehhanismid on ettepanekutena ja soovitusena, see on järgnevate planeeringute läbirääkimiste küsimus kohaliku omavalitsuse ja arendaja vahel.

Sellele planeeringule peab järgnema järgmine täpsem planeering – üldplaneering, üldplaneeringu teemaplaneering või detailplaneering.

Planeeringus on 19 tingimust, mis peavad olema täidetud, et võimalikke riske vähendada.

Küsimus- algul oli juttu taastuva energeetika teemaplaneeringust, mis laiem kui tuuleenergeetika. Kes selle ülesande ära muutis?

Kuido Kartau – minul oli juba riigihankes tuuleenergeetika teemaplaneering.

Aare-Villu- kui 4 maavanemat said kokku ja arutati planeeringu koostamisele asumist, siis koosoleku memorandumis oli küll sõna taastuvenergeetika teemaplaneering kuid koosoleku sisu oli siiski tuuleenergeetika teemaplaneering

Mis puudutab taastuvenergeetikat laiemalt, võib edaspidi asuda mõne järgmise Taastuvenergeetika liigi kallale kuid peab mõtlema, mida me tahame saavutada või mida me püüame lahendada ja tuleb meeles pidada, et planeering on ruumiline planeering.

Riho Rahuoja- kogu taastuvenergeetika ei vaja ruumilist planeerimist. Omavalitsuste liit 1. oktoobril kiitis heaks taastuvenergeetika tegevuskava, kus on see nii bioenergeetika kui päikeseenergeetika. Et päikeseenergeetikat kasutusele võtta, ei vaja me maakonnaplaneeringut, puidu kasutuselevõtuks me ei vaja maakonnaplaneeringut, piisab taastuvenergeetika tegevuskavast.

Küsimus- praegu on arutlusel kogu maakonna strateegia-arengukava. Kui me teeme enne selle tuuleenergeetika planeeringu, peame me kogu maakonna arengustrateegia selle järgi paika panema. Ma arvan, et vastupidi on õigem.

Riho Rahuoja- seda planeeringut kinnitades, me loome võimaluse. Me ei otsusta, kas tuleb tuulegeneraatoreid vaid loome võimaluse seda teha.

Küsimus- ma ei ole tuugenite vastu, ma räägin loogilist järjekorda. Inimeste üldine nõusolek tekib üldstrateegia aruteluga.

Riho Rahuoja- need võiksid paralleelselt joosta. Võib arengustrateegiat järgi oodata ja mitte selle planeeringuga edasi tegeleda. Ka see on üks võimalus kuid tuleb mõelda, mida see meie jaoks tähendab.

Aare Villu Kattel- taastuvenergeetika tegevuskava näeb ette taastuvenergeetika suuremat kasutuselevõttu ja näeb ette kahte põhilist allikat – tuuleenergeetika ja biomass.

Mati Lüsi – missugused on järgmised sammud, kuidas me ehitame metsateid.

Biomass, biogaas. Kindlasti on siin oma ruumilise planeerimise komponent sees.

Aare Villu- vajadusel jah. Peame mõtlema, mis see võti on, kui me asume järgmise teema kallale.

Uku Pihlak- tuleb uus tehnika, uus teema, uued mõjud, uued uurimused, tulemused, mis siis saab?

Kuido Kartau- teadmisi on maailmas palju, erinevad tõed, seisukohad. Katsume olla keskkohas, mis momenditeadmised on. Võtame valiku neist teadmistest ja jätame kõige radikaalsemad kõrvale. Kui näiteks selgub, et müratase peaks olema midagi muud, siis ükski planeering ei luba teha midagi seadusevastast. Kui seadus muutub, tuleb seda rakendada.

Urve Pill- ülevaade laekunud ettepanekutest.

Kuido Kartau- planeeringus kasutatavad andmebaasid olid päris head, aga mitte täiuslikud. Kombineerisime erinevaid andmeid. Müranorm ei ole nii täpne. Öine norm- inimesed on majas sees, ei maga elamumaa piiri peal. Seda on arutatud Terviseametiga ja erinevate institutsioonidega, ametkonnad on meie lähenemist aktsepteerinud. Järgmise etapi planeeringus tuleb kõik uuesti läbi analüüsida. Antud planeering on maakonnaplaneering, mille täpsusaste ei ole suur, mõõtkavaga 1:100 000.

Selirand- kas need 9 ettepanekut, kus soovitakse taastuvenergeetika teemaplaneeringut, välistavad tuugenid ja eelistavad teisi taastuvenergeetika liike?

Urve Pill- ei. Seal oli ettepanekuid, kus öeldi, et lõpetage see tuuleelektrijaamade planeerimine ära ja keskenduge teistele taastuvenergeetika liikidele. Kuid enamasti sooviti, et peaks käsitlema ka teisi taastuvenergeetika liike, mitte ainult tuuleenergeetikat.

Matti Seeber- kas tuulikud ei sega merikotkaid?

Aare-Villu- kotkastega on planeeringus arvestatud, kotkapesade ümber on tõmmatud puhvrid.

Inge Talts- kui on ette nähtud suure visuaalse mõjuga objekt, siis võib maad sundvõõrandada, maa sundvõõrandamine on planeeringusse sisse kirjutatud. Eesti 2030+ ei ole ette nähtud hiiumaale maismaa tuuleparke- kaardil ei ole Hiiumaale märgitud maismaa tuuleparke. Sõnaliselt on öeldud, et põhiliselt planeerida neid Virumaale. Kuni 10M võib ühendada jaotusvõrku. Alates 100M saab ühendada põhivõrku - 30MW ühendamine on problemaatiline. Ehk see planeering ei vasta Eesti üleriigilisele planeeringule.

Eleringi esindaja- saarte piirkonnas on ühendamine problemaatiline.

Tuuliki Kasonen- sundvõõrandamise teema on olnud varem päevakorras- ühegi tuulepargi pärast ei hakata kunagi kellegi maad sundvõõrandama. Oleme tellinud juriidilise ekspertiisi, et te seda valet enam ei levitaks.

KuidoKartau- dokumendis on tsitaat seadusest kuidas sundvõõrandatakse ja ka selle, et seda põhimõtteliselt ikkagi ei tehta.

Tuuliki Kasonen- kui tekib olukord, kus rajatakse elektrijaam, millest sõltub kogu eesti tulevik, ilma milleta elektrivarustus katkeks, siis võib see kõne alla tulla. Tuuleenergia projekt ei ole riigi julgeoleku seisukohast nii oluline.

Aare-Villu Kattel- see on põhjendamatu hirm. See teema on olnud varem päevakorral, see on hirmu külvamine. Sellist ohtu ei ole. Vaatame sõnastuse uuesti üle

Ats Aug- kas maaomanikega on räägitud, kooskõlastatud?

Aare-Villu Kattel- planeeringu protsess on avalik, kogu aeg avalikkuse silme all. Joonobjekti planeerimisel tuleb kontakti astuda, praegu mitte. Maakonnaplaneeringu üldistusaste on väga suur.

Kuido- alates 5 tuulikust, 7,5 MW on planeerimisseaduse järgi olulise ruumilise mõjuga objekt. Nende asukohti valitakse vastava planeeringu kaudu.

Aare-Villu Kattel- Hiiumaal on 1 ORM valitud- loomsete jäätmete matmispaik. Seal sai leping tehtud valla ja RMK vahel. Sundvõõrandamiseks ei ole põhjust.

Kristi Ugam- on vaja välja selgitada, milline on soodne kombinatsioon taastuvenergeetika liikidest ettevõtjatele, et saaks endale elektrit toota – see oli idee.

Miks seda planeeringut üldse tarvis on? KHS hindaja peab olema sõltumatu. Tuleks teha rahva terviseuuring juba enne, et oleks millega võrrelda. Me ei pea tegema kõiki lollusi järgi.

Tuuliki Kasonen- just selline planeering teile tehtigi, et siia tuulikuid ei tuleks. Tegelikult pidi planeering olema selline, mis leiaks alad, mis oleksid sobilikud elektrituulikute paigaldamiseks. Meie hinnangul see planeering oma eesmärki ei täitnud, enamik alasid ei ole siiski sobivad- alad on rannikust kaugel, liinidest kaugel. Projekt on majanduslikult ebaotstarbekas, elektritarbijad maksava lõpuks elektri kinni. See ei olnud üllatus, me teadsime seda juba enne. 1, 2 tuulikut enda jaoks saab panna, see ongi ju see, mida te tahtsite. Mille vastu te võitlete?

Kuido Kartau- Hendrikson&Ko on kõike teinud vastavalt seadusele, meid ei ole kriminaalkorras karistatud. Kui teil on mingeid fakte, siis pöörduge politseisse, muidu võib seda võtta laimuna.

Küsimus- allkirju tuugenite vastu on pea samapalju kui Hiiumaal elanikke, kas see ei loe?

Aare-Villu Kattel- see loeb, see oli omavalitsuste ettepanek, teha planeering.

Uus avalik arutelu on 21. jaanuaril, esmaspäeval, 2013 kell 16.00.

Lõpp 17.36

Urve Põll *ur*